

*Sprawozdanie
z realizacji Programu współpracy pomiędzy Gminą Miasto Elbląg
a organizacjami pozarządowymi prowadzącymi działalność pożytku
publicznego w roku 2022*

Maj, 2023

Spis treści		
Wstęp		- 2
Rozdział I	Roczny program współpracy na 2022 r	- 4
Rozdział II	Współpraca finansowa	- 5
	Zadania roczne	- 5
	Planowana wysokość środków	- 7
	Środki wydatkowane	- 8
	Zadania priorytetowe	- 10
Rozdział III	Współpraca pozafinansowa	- 14
Rozdział IV	Podsumowanie	- 16
Załączniki		
Załącznik Nr 1 Tabela	Ilość odbiorców poszczególnych działań	- 17
Załącznik Nr 2 Tabela	Wykaz dotacji udzielonych elbląskim organizacjom w roku 2022 na podstawie Ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie	- 24
Załącznik Nr 3 Tabela	Wysokość środków finansowych przekazanych poszczególnym elbląskim organizacjom pozarządowym w roku 2022	- 44

Wstęp

W Elblągu, na przestrzeni lat, dynamika rozwoju organizacji pozarządowych znajduje się na stałym poziomie. W ciągu roku powstaje mniej więcej taka sama liczba organizacji co jest likwidowanych, co daje niezmienną liczbę ponad 400 zarejestrowanych organizacji pozarządowych. Przeprowadzona w roku 2022 ankietyzacja aktywności elbląskich organizacji pozarządowych wykazała, iż działających organizacji na terenie Miasta Elbląg jest 360. Natomiast z samorządem elbląskim w skali roku kontaktuje się przeszło 150, z czego około 100 zabiega o wymierną współpracę z Prezydentem Miasta. Elbląski samorząd współdziała z organizacjami pozarządowymi przy realizacji wszelkiego rodzaju działań mających charakter uzupełnienia zadań realizowanych przez samorząd miasta Elbląga i ukierunkowanych na działania zmierzające przede wszystkim do poprawy jakości życia mieszkańców Elbląga.

Organizacje pozarządowe działające na terenie Elbląga, swą największą aktywność przejawiają w sferze pomocy społecznej, ochrony zdrowia, pomocy osobom starszym oraz pomocy osobom niepełnosprawnym. Mówiąc o aktywności nie można pominąć grupy organizacji sportowych, w tym uczniowskich klubów sportowych, które zajmują się głównie rozwojem kultury fizycznej wśród dzieci i młodzieży. Również mocną i aktywną, chociaż dość nieliczną, grupę stanowią organizacje działające w sferze szeroko rozumianej kultury. Przedstawiając aktywność organizacji pozarządowych należy podkreślić, że samorząd wspiera organizacje zarówno w formie dotacji na szczególnie potrzebne mieszkańcom działania, jak również w formie rzeczowej, przekazując niezbędny sprzęt oraz wystawiając rekomendacje do projektów ogłaszanych przez inne instytucje czy pomagając w nawiązywaniu kontaktów zagranicznych, a także udostępniając sale konferencyjne na spotkania. Warto również zauważyć, iż coraz częstszym rodzajem wsparcia samorządu są partnerstwa jego jednostek z organizacjami pozarządowymi przy realizacji różnych projektów finansowanych ze źródeł zewnętrznych.

Na realizację tych działań w roku 2022 elbląski samorząd wydatkował kwotę **12.587.032,34 zł** zwiększając tym samym w ciągu roku o ponad 177.000 zł. wsparcie dla organizacji pozarządowych z zaplanowanej w budżecie kwoty **12.469.800 zł**. Tym samym wsparcie dla III sektora w roku 2022 zwiększono w stosunku do roku 2021 o kwotę ponad 500.000 zł.,

Przy wsparciu dla organizacji pozarządowych na poziomie 12 milionów złotych, Elbląg nadal plasuje się w czołówce Miast powyżej 100.000 mieszkańców współpracujących z III sektorem.

Największą ilość środków przeznaczono na działania z zakresu spraw społecznych, w tym na wsparcie osób starszych, wykluczonych i niepełnosprawnych oraz na działania z zakresu rozwoju kultury fizycznej Elblązan.

Rok 2022 jak i rok 2021 to również czas zagrożenia epidemiologicznego związanego z COVID-19. Prezydent Elbląga docenia wkład tych elbląskich organizacji, które stanęły wraz

z samorządem „na pierwszej linii frontu” realizując działania mające na celu wsparcie mieszkańców oraz instytucji miejskich w działaniach mających formę ochrony przed rozprzestrzenianiem się zagrożenia epidemiologicznego związanego z COVID-19. Mówiąc o działaniach z zakresu przeciwdziałania COVID-19 należy wymienić tych najaktywniejszych, takich jak Regionalne Centrum Wolontariatu, PCK czy ESPH Lazarus, którzy współpracowali z samorządem we wsparciu elblązan.

Rok 2022 to również czas wybuchu konfliktu zbrojnego za wschodnią granicą Rzeczypospolitej, który spowodował znaczny napływ do naszego kraju uchodźców z Ukrainy. I również na tym polu elbląskie organizacje wniosły ogromny wkład we wsparcie osób uciekających do Polski (w tym również do naszego województwa i miasta) przed wojną.

Współpraca samorządu z organizacjami działającymi w sferze pożytku publicznego w roku 2022, jak i w latach go poprzedzających, opierała się głównie na zasadach: pomocniczości, suwerenności, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności. W myśl tych zasad samorząd traktował organizacje pozarządowe jako równoprawnych partnerów i oczekiwał od nich aktywnego uczestniczenia w pracach grup zadaniowych, organizowanych przez samorząd.

Współpraca elbląskiego samorządu wynika bezpośrednio z realizacji zapisów Strategii Rozwoju Elbląga, w której jednym z priorytetów jest wspieranie działań zmierzających do poprawienia warunków i jakości życia mieszkańców Elbląga oraz dążenie do tego, aby każdy z mieszkańców miał szansę godnego życia i osobistego rozwoju na miarę swoich oczekiwań i aspiracji. O jakości życia elblązan decydują przede wszystkim możliwości zaspokojenia ich różnorodnych potrzeb. Należy do nich zaliczyć nie tylko poczucie bezpieczeństwa, czy też właściwy stan miejskiej zieleni, ale również świadomość ekologiczną, ofertę placówek kształcących młodzież, czy też szeroki dostęp do dóbr kultury oraz obiektów sportowych.

Wspominając działania na rzecz mieszkańców Elbląga, nie można zapominać o grupie elblązan innej narodowości ogólnie nazywanych mniejszościami narodowymi.

Od wielu lat elbląski samorząd współpracując z organizacjami zrzeszającymi osoby innych narodowości wspiera je między innymi przy organizacji ważnych dla nich wydarzeń i uroczystości. Ponadto podejmowane są działania mające za zadanie kultywowanie tradycji i kultury poszczególnych społeczności. Współdziałanie z tymi organizacjami wpływa znacznie na przelamywanie barier i integrację elblązan. Natomiast kooperacja z organizacjami mniejszościowymi oddziałuje korzystnie na partnerów, jakimi są organizacje i samorząd. Ilość inicjatyw podejmowanych przez elbląskie organizacje pozarządowe powoduje, iż można wspólnie realizować szereg działań zmierzających do poprawy jakości życia mieszkańców Elbląga.

Aby usankcjonować współpracę samorządu z organizacjami pozarządowymi, Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie nałożyła na samorządy obowiązek uchwalania *Rocznych programów współpracy*, którego podsumowaniem jest niniejsze sprawozdanie.

Rozdział I Roczny program współpracy na 2022 rok.

W dniu 4 listopada 2021 r. elbląski samorząd Uchwałą Rady Miejskiej w Elblągu Nr XX/611/2021 przyjął do realizacji *Program współpracy pomiędzy Gminą Miasto Elbląg a organizacjami pozarządowymi prowadzącymi działalność pożytku publicznego w roku 2022.*

Zgodnie z zapisami wyżej wymienionego Programu, w roku 2022 współpraca elbląskiego samorządu z organizacjami pozarządowymi ukierunkowana była przede wszystkim na działania zawierające się w formie:

- realizacji zadań publicznych z wykorzystaniem form finansowych i niefinansowych;
- wzajemnego informowania się o planowanych kierunkach działalności;
- konsultowania z organizacjami pozarządowymi projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji;
- konsultowania projektów aktów normatywnych dotyczących sfery zadań publicznych;
- tworzenia wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym, złożonych z przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz przedstawicieli elbląskiego samorządu;
- użyczania na preferencyjnych warunkach organizacjom na działalność statutową lokali;
- współorganizacji konferencji i spotkań będących w kręgu zainteresowań organizacji;
- udostępniania na preferencyjnych warunkach organizacjom infrastruktury publicznej w celu realizacji zadań ze sfery pożytku publicznego;
- realizacji projektów partnerskich.

W myśl zapisów Programu Współpracy w roku 2022 perspektywnym celem współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi – zbieżnym ze Strategią Rozwoju Miasta Elbląga – była poprawa jakości życia i pełniejsze zaspokajanie potrzeb społecznych mieszkańców Elbląga. Natomiast cele szczegółowe zostały określone na podstawie wcześniejszej współpracy i były nimi:

1. Tworzenie warunków do wzmocnienia istniejących organizacji pozarządowych, powstawania nowych organizacji i inicjatyw obywatelskich oraz rozwoju wolontariatu;
2. Tworzenie i rozwój współpracy, partnerstw wielosektorowych na rzecz rozwoju społecznego-gospodarczego Elbląga;
3. Tworzenie warunków zmierzających do zwiększenia udziału organizacji pozarządowych w realizacji zadań własnych elbląskiego samorządu;
4. Aktywizacja społeczności lokalnej poprzez realizację działań mających na celu podniesienie aktywności społecznej mieszkańców w oparciu o kawiarenki obywatelskie, akcje społeczne, konsultacje społeczne, edukację obywatelską, itp.;
5. Działania zmierzające do wzmocnienia poczucia odpowiedzialności Elblążan za wspólnotę lokalną, swoje otoczenie, tożsamość historyczną, kulturalną oraz tradycję;

6. Tworzenie i rozwój oferty edukacyjnej, kulturalnej, społecznej oraz rekreacyjnej organizacji pozarządowych skierowanej do mieszkańców;
7. Promocja i rozwój przedsiębiorczości, zwłaszcza społecznej;
8. Udział organizacji pozarządowych w realizacji miejskich programów społecznych kierowanych do mieszkańców Elbląga.

Celem programu było również pobudzenie aktywności obywatelskiej oraz zaspokojenie potrzeb mieszkańców w szczególności poprzez określenie priorytetowych zadań publicznych na rok 2022 oraz zapewnienie udziału organizacji pozarządowych w realizacji tych zadań.

W realizacji zadań zapisanych w *Programie współpracy pomiędzy Gminą Miasto Elbląg a organizacjami pozarządowymi prowadzącymi działalność pożytku publicznego w roku 2022* udział brały Komórki merytoryczne Urzędu Miasta Elbląga, czyli:

- Departament Promocji, Kultury i Turystyki;
- Departament Zdrowia i Spraw Społecznych;
- Departament Edukacji;
- Departament Sportu i Rekreacji;
- Pełnomocnik Prezydenta ds. Organizacji Pozarządowych;
- Departament Gospodarki Miasta;
- Departament Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego.

Ze względu na czytelność planowanych do zlecenia zadań oraz działań mających na celu rozwój i wsparcie mieszkańców Elbląga roczny program podzielono na zadania stałe, zadania roczne oraz priorytety w poszczególnych branżach.

Rozdział II Współpraca Finansowa

1) Zadania roczne

W oparciu o przepisy ustawy *O pożytku publicznym i o wolontariacie* w roku 2022 elbląski samorząd 30 konkursów ofert. Podstawą do wsparcia złożonych w 2022 ofert były działania organizacji mające charakter uzupełniający projekty, które były realizowane przez samorząd miasta Elbląga oraz przez miejskie instytucje. Natomiast organizacje uczestniczące w konkursach zgłaszały do realizacji działania skierowane do mieszkańców Elbląga obejmujące bogaty zakres spraw. Zgodnie z zakresem pracy departamentów i referatów merytorycznych zaproponowano organizacjom realizację następujących zagadnień:

DEPARTAMENTY - zadania zlecone do realizacji organizacjom pozarządowym
Departament Sportu i Rekreacji
Organizacja zajęć sportowo-rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży w okresie ferii zimowych i wakacji letnich
Upowszechnianie kultury fizycznej wśród dzieci i młodzieży

Wspieranie szkolenia sportowego w różnych dyscyplinach
Popularyzacja aktywności fizycznej wśród mieszkańców Elbląga
Popularyzacja sportu w środowisku osób niepełnosprawnych
Organizacja imprez sportowo-rekreacyjnych
Departament Edukacji
Dowóz dzieci niepełnosprawnych z terenu Miasta Elbląga do szkół i placówek oświatowych w Elblągu przy ul. Sz. Szeregów i ul. Saperów
Departament Promocji, Kultury i Turystyki
Wspieranie przedsięwzięć wzbogacających i uzupełniających ofertę miejskich imprez plenerowych
Teatralne Lato w Formie
Koncertowe Lato w Formie
Wspieranie zadań z zakresu kultury, sztuki i ochrony dziedzictwa narodowego
Popularyzacja turystyki aktywnej
Organizacja iwentów na szlaku parków
Departament Zdrowia i Spraw Społecznych
Realizacja zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii
Działania z zakresu profilaktyki, pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, współuzależnionych i ich rodzin oraz promowanie trzeźwości i wspieranie środowisk abstynenckich
Działania profilaktyczne, wychowawcze, edukacyjne i informacyjne wśród dzieci i młodzieży w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie
Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych realizujących zadania związane z rozwiązywaniem problemów alkoholowych i społecznych
Zapewnienie posiłków osobom tego pozbawionym
Zapobieganie zjawisku ubóstwa i wsparcie dystrybucji żywności
Udzielanie schronienia bezdomnym kobietom z terenu miasta Elbląga
Realizacja programów na rzecz osób niepełnosprawnościami
Realizacja programu na rzecz osób starszych
Pełnomocnik Prezydenta ds. Organizacji Pozarządowych
Działania wspomagające technicznie, szkoleniowo, informacyjnie lub finansowo organizacje pozarządowe – Prowadzenie Centrum Usług Wolontarystycznych
Organizacja środowiskowych spotkań kombatanckich.
Działania wspomagające technicznie, szkoleniowo, informacyjnie lub finansowo organizacje pozarządowe – Prowadzenie Centrum Organizacji Pozarządowych.
Działania wspomagające technicznie, szkoleniowo, informacyjnie lub finansowo organizacje pozarządowe – Prowadzenie Uniwersytetu III Wieku.
Departament Gospodarki Miasta
Prowadzenie schroniska dla zwierząt w Elblągu
Kastracja/sterylizacja kotów wolno- żyjących
Dokarmianie kotów wolno- żyjących
Prowadzenie edukacji ekologicznej oraz propagowanie działań proekologicznych i zasad zrównoważonego rozwoju środowiska w elbląskich placówkach edukacyjnych

Departament Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego
Zapewnienie bezpieczeństwa na akwenach wodnych

W roku 2022 finansowane były również działania wieloletnie na realizację których podpisano umowy w latach poprzedzających rok 2022:

Zadania stałe w tym umowy wieloletnie
Departament Zdrowia i Spraw Społecznych
Prowadzenie Domu dla Bezdomnych
Prowadzenie ośrodka wsparcia i interwencji kryzysowej
Świadczenie usług opiekuńczych na rzecz mieszkańców Elbląga
Zapewnienie posiłków osobom tego pozbawionym
Zapewnienie schronienia bezdomnym kobietom z terenu Elbląga
Departament Promocji, Kultury i Turystyki
Prowadzenie Punktów Informacji Turystycznej

- 2) Planowana wysokość środków finansowych z przeznaczeniem na wsparcie działań organizacji pozarządowych

W roku 2022 na wykonanie zadań publicznych realizowanych przez organizacje pozarządowe elbląski samorząd w budżecie Miasta zaplanował kwotę **12.469.800 zł.**, co dawało do dyspozycji komórkom merytorycznym na realizację zadań następujące środki finansowe:

1. Departament Zdrowia i Spraw Społecznych	- 8.013.000 zł.
2. Departament Promocji, Kultury i Turystyki	- 466.000 zł.
w tym:	
turystyka	- 206.000 zł
kultura	- 260.000 zł
3. Departament Gospodarki Miasta	- 1.244.000 zł.
4. Departament Sportu i Rekreacji	- 2.370.000 zł.
5. Departament Edukacji	- 70.000 zł.
6. Pełnomocnik Prezydenta ds. Organizacji Pozarządowych	- 290.000 zł.
7. Departament Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego	- 16.800 zł.

W związku z czym wydatkowanie zaplanowanych w 2022 r środków podzielono w następujący sposób:

l.p.	Przeznaczenie	Kwota
1	środki przeznaczone na działania wieloletnie oraz zadania związane z stałymi działaniami samorządu we współpracy z organizacjami pozarządowym	7.037.000 zł
2	środki przeznaczone na realizację zadań bieżących kierowanych do mieszkańców Elbląga wynikające ze współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi	5.432.800 zł
Razem		12.469.800 zł

3) Środki wydatkowane na wsparcie działań organizacji pozarządowych

W roku 2022 r. na wsparcie działań realizowanych przez organizacje pozarządowe elbląski samorząd wydatkował łączną kwotę **12.587.032,34** zł. wspierając 92 organizacje zabiegające o współpracę finansową i niefinansową.

W ramach wydatkowanej kwoty elbląski samorząd zgodnie z procedurami wynikającymi z Ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie ogłoszono 30 konkurów na realizację zadań publicznych na podstawie których podpisano 79 umów z 60 organizacjami pozarządowymi, przekazując na realizację zadań rocznych kwotę 5.334.752,88 zł.

Ponadto w trakcie roku Prezydent Elbląga postanowił wesprzeć oddolne działania elbląskich organizacji, wykorzystujących cieszącą się rosnącym zainteresowaniem procedurę tzw. szybkiej ścieżki opisaną w art. 19a Ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W tym trybie 28 organizacji złożyło 30 ofert, z których wsparto działania na kwotę 121.477,81 zł.

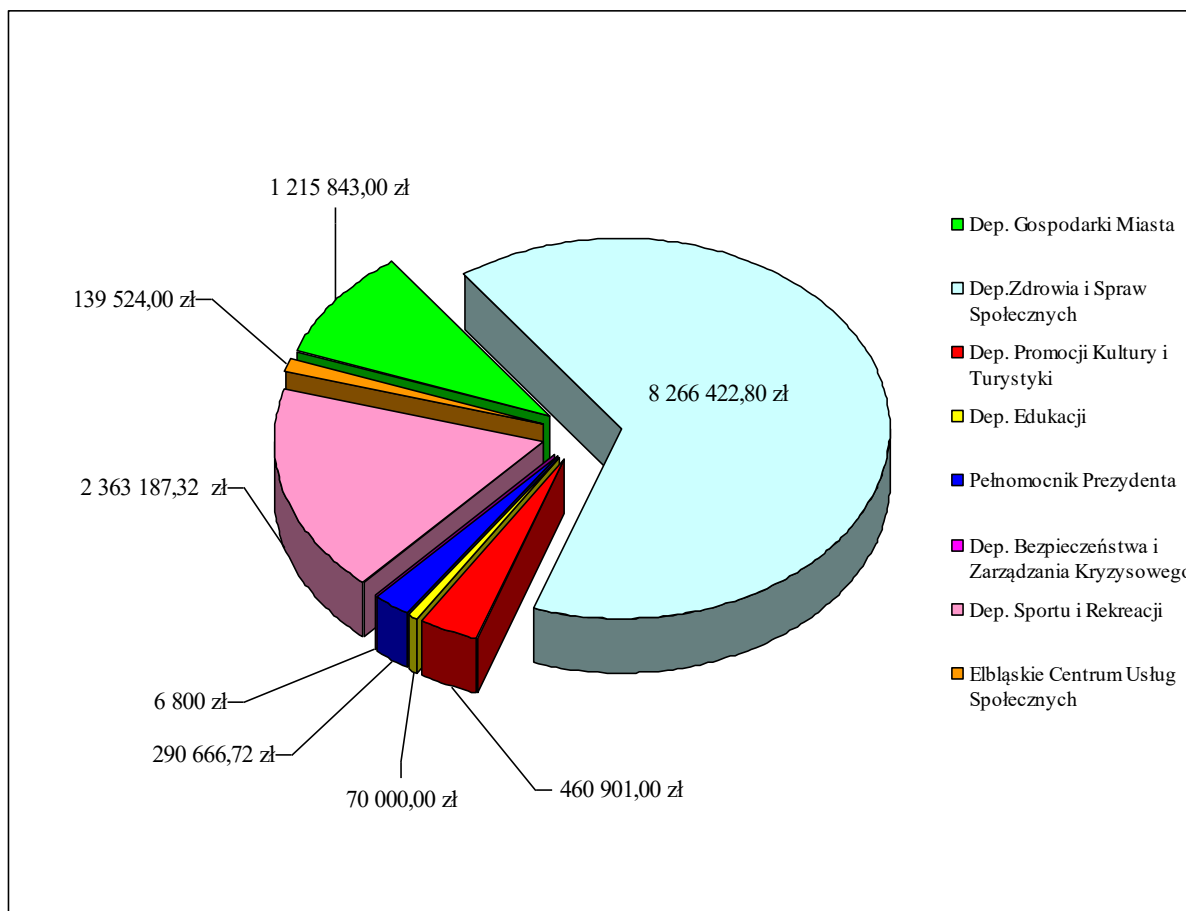
Ostatecznie, w budżecie Miasta zabezpieczone środki finansowe rozdysponowano w następujący sposób:

Umowy zawarte w 2022 r. na podstawie ogłoszonych konkursów	Umowy wieloletnie	Umowy zawarte na podstawie art. 19 a ustawy ODPPiOW	Inne	Razem
5.334.752,88 zł	7.037.000 zł	120.477,81 zł	94.801,65 zł	12.587.032,34 zł

Natomiast środki przekazane na bieżącą współpracę (w tym na dotacje) z organizacjami pozarządowymi przez Komórki merytoryczne kształtowały się następująco:

1. Departament Zdrowia i Spraw Społecznych **– 8 266 422,80 zł;**
(w tym małe granty 34 269,92 zł)
(w tym umowy wieloletnie 6.877 000 zł)
(w tym wsparcie na podstawie innych przepisów 1 355 152,88 zł)
2. Elbląskie Centrum Usług Społecznych **– 139.524 zł;**
3. Departament Sportu i Rekreacji **– 2 261 489,02 zł;**
w tym:
(w tym małe granty 32 356,76 zł)
(w tym promocja Miasta 7 214,00 zł)

- (w tym wsparcie na podstawie innych przepisów 39 318,26 zł)
4. Departament Edukacji – 70 000 zł;
5. Departament Gospodarki Miasta – 1 215 843,00 zł;
- w tym:
- (wsparcie na podstawie innych przepisów 15 843 zł)
6. Departament Promocji, Kultury i Turystyki – 460 901,00 zł;
- w tym:
- kultura – 270 901zł
- (w tym małe granty 13 384,41 zł)
- (w tym wsparcie na podstawie innych przepisów 17 516,59 zł)
- turystyka – 190.000 zł
7. Departament Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego – 6.800 zł;
8. Pełnomocnik Prezydenta ds. Organizacji Pozarządowych – 290 666,72 zł;
- (w tym małe granty 33 666,72 zł)

Poza zlecaniem realizacji zadań publicznych, elbląski samorząd wspierał finansowo organizację różnego rodzaju działań. I tak wsparciem zostały objęte:

- zakupy nagród (pucharów, medali, drobnych nagród rzeczowych w postaci sprzętu sportowo-rekreacyjnego),
- umowy w zakresie promocji Gminy Miasta Elbląg między innymi poprzez sport,
- użyczenie sprzętu oraz wyposażenia,
- działania z zakresu zapobiegania, przeciwdziałania i zwalczania COVID-19.

Pomimo trudnej sytuacji związanej z obostrzeniami, elbląskie organizacje pozarządowe z otrzymanych od samorządu środków zrealizowały szereg działań skierowanych do mieszkańców Elbląga. Ilość odbiorców poszczególnych działań oraz wykaz działań jak i realizujących je organizacji przedstawia załączona do sprawozdania tabela.

4) Zadania priorytetowe

Ze względu na różnorodność działań organizacji pozarządowych jak i szeroki zakres współpracy samorządu z tymi organizacjami, poza działaniami wynikającymi czysto z programów społecznych przyjętych do realizacji przez elbląski samorząd, organizacje miały możliwość uczestniczenia w realizacji priorytetów skierowanych bezpośrednio na rozwój trzeciego sektora oraz na rozwój współpracy elbląskiego samorządu z organizacjami. W związku z czym w roku 2022 postanowiono kontynuować realizację priorytetów z roku 2021 stawiając duży nacisk na następujące zagadnienia:

1. Wzrost ilości środków finansowych pozyskanych przez elbląskie organizacje pozarządowe ze źródeł zewnętrznych (zwłaszcza funduszy europejskich)
2. Rozwój współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi.

Ad 1.

Realizacja priorytetu dotyczącego wzrostu ilości środków finansowych pozyskanych przez elbląskie organizacje pozarządowe ze źródeł zewnętrznych opierała się głównie na przeprowadzeniu cyklu szkoleń i doradztwa dla organizacji pozarządowych. Doradztwo jak i szkolenia prowadzone były w formie realizacji zadania zleconego pod nazwą: *Działalność na rzecz wsparcia organizacji pozarządowych w zakresie realizacji działań publicznych* potocznie zwaną Prowadzenie i obsługa Centrum Organizacji Pozarządowych. Realizatorem tego zadania wyłonionym w konkursie ofert było Elbląskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Pozarządowych. W ramach działania przeprowadzono:

- 3 jednodniowe szkolenia dla 36 przedstawicieli organizacji pozarządowych;
- 3 spotkania Klubu Lidera NGO;
- 118 porad z zakresu zakładania i prowadzenia organizacji pozarządowych;
- opublikowani 55 informacji na stronie internetowej poświęconej COP;
- rozesłano 11 newsletterów;

- udostępniono biblioteczkę z zbiorami wydawnictw dotyczących organizacji pozarządowych;
- udzielono 300 godzin doradczych z zakresu podnoszenia skuteczności organizacji w zdobywaniu funduszy ze źródeł zewnętrznych, działalności organizacji oraz przygotowywania ofert i sprawozdań z zakresu realizacji zadań publicznych.

Na realizację powyższego działania elbląski samorząd przeznaczył w roku 2022 kwotę 52.000 zł.

Ponadto działania z zakresu wsparcia i informacji dla organizacji pozarządowych świadczyli telefonicznie Pełnomocnik Prezydenta ds. Organizacji Pozarządowych oraz pracownicy merytoryczni departamentów bezpośrednio współpracujących z organizacjami pozarządowymi.

Ad 2.

Rozwój współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi to działanie podzielone na 6 zadań.

Zadanie I to kontynuacja spotkań branżowych, dotyczących współpracy Departamentów Urzędu Miejskiego z organizacjami pozarządowymi.

W związku z nadal panującym wśród społeczeństwa lękiem przed otwartymi spotkaniami nie wszystkie spotkania branżowe doszły do skutku. W ciągu 2022 roku odbyły się spotkania z z zakresu wsparcia organizacji, osób niepełnosprawnych i starszych.

Zadanie II to działania związane z rozwojem i promocją wolontariatu wśród młodzieży oraz mieszkańców Elbląga.

W roku 2022 elbląski samorząd kontynuował działania mające na celu wsparcie dla organizacji pozarządowych oraz miejskich instytucji korzystających z pracy wolontariuszy poprzez finansowanie prowadzenia przez Regionalne Centrum Wolontariatu Miejskiego Centrum Wolontariatu. Na działalność Miejskiego Centrum Wolontariatu w roku 2022 przekazano z budżetu samorządu 55.000 zł.

Głównymi działaniami Miejskiego Centrum Wolontariatu były:

- Pośrednictwo w zatrudnianiu wolontariuszy poprzez przygotowanie szeroko rozumianej informacji o wykorzystaniu wolontariatu na rzecz organizacji pozarządowych oraz instytucji miejskich, prowadzenie punktu informacyjnego o działaniach i potrzebach związanych z pracą wolontariuszy w elbląskich organizacjach i instytucjach miejskich oraz budowa bazy wolontariuszy, a także stała diagnoza środowiska lokalnego celem poznania potrzeb miejskich instytucji oraz elbląskich organizacji pozarządowych w zakresie potrzeb pracy z wolontariuszami. Baza wolontariuszy składa się 3 grup:

- ❖ - Baza Wolontariatu młodzieżowego

- ❖ - Baza Wolontariatu studenckiego
- ❖ - Baza Wolontariatu 50+

- Edukacja wolontariuszy z zakresu ich praw i obowiązków oraz, w zależności do specyfiki przyszłej pracy w elbląskich instytucjach i organizacjach pozarządowych, kadry - szkolenie personelu zatrudnionego w elbląskich instytucjach i organizacjach pozarządowych do pracy z wolontariuszami oraz edukacja młodzieży poprzez prowadzenie lekcji dotyczących promocji idei wolontariatu wśród młodzieży elbląskich placówek edukacyjnych wraz z innymi liderami organizacji pozarządowych.

- Promocja wolontariatu.

Zadanie III miało na celu realizację działań na rzecz wsparcia i rozwoju spółdzielczości socjalnej. W ramach tego zadania przy Prezydencie Elbląga jest powołany Zespół ds. Rozwoju Ekonomii Społecznej.

Zadanie IV i V to działania mające na celu poprawę wymiany informacji oraz tworzenie, monitoring i ewaluację programów społecznych. Realizacja podlegała na ciągłej ewaluacji współpracy dążąc do jej efektywniejszego wykorzystania. Przy realizacji tych zadań brano pod uwagę dotychczasowe doświadczenia we współpracy pomiędzy pracownikami Urzędu Miasta, a pracownikami organizacji pozarządowych działającymi w tym samym obszarze. Natomiast ewaluacja opracowanych dokumentów i procedur miała za zadanie wdrożenie założeń do efektywniejszego wykorzystania współpracy samorządu z organizacjami przy realizacji zewnętrznych projektów partnerskich. Działania miały również na celu przygotowanie samorządu i jego jednostek do aplikowania po środki zewnętrzne w partnerstwie z organizacjami pozarządowymi.

W ramach współpracy zawierającej tworzenie oraz monitoring programów w roku 2022 rozpoczęto pracę nad Programem na rzecz osób starszych oraz Gminny programem profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii dla Gminy Miasto Elbląg na lata 2023-2026, a także dokonano ewaluacji i monitoringu Gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie

Zadanie VI po okresie związanym z obostrzeniami COVID-owymi w roku 2022 wznowiła swą działalność Rada Pożytku Publicznego, która odbyła 6 planowych posiedzeń. Na spotkaniach członkowie RDPP omawiali szereg działań mających na celu współpracę samorządu z organizacjami pozarządowymi. Tematami omawianymi podczas posiedzeń były m. im.:

- przygotowanie samorządu i organizacji pozarządowych do absorpcji środków finansowych z programu Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027 (FEWIM);
- udział organizacji pozarządowych w opracowaniu programu Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT);
- udostępnianie organizacjom przez samorząd mienia komunalnego do prowadzenia działań statutowych;

- realizacja usług społecznych zleczanych przez Elbląskie Centrum Usług Społecznych organizacjom pozarządowym;
- działania na rzecz rozwoju gospodarki obiegu zamkniętego w Elblągu;
- opracowanie/przyjęcie nowej karty oceny ofert oraz aktualizacja regulaminu Komisji Konkursowej oceniającej oferty składane przez organizacje pozarządowe na konkursy ofert.

Zadanie VII miało na celu promocję wśród mieszkańców Elbląga postaw społecznych i obywatelskich, w tym przekazywania na rzecz elbląskich organizacji pożytku publicznego 1% podatku. Ponadto na stronach Urzędu Miasta zamieszczono, we współpracy z Wrocławskim Instytutem Wsparcia Organizacji Pozarządowych, aplikację umożliwiającą rozliczenie podatku będącą efektem projektu *Wspieraj Lokalnie*. Projekt ten powstał w efekcie przeświadczenia o kluczowym znaczeniu współpracy między jednostkami samorządu terytorialnego i organizacjami pozarządowymi. I łączy kampanię 1% dla lokalnych OPP z kampanią lokalnego rozliczania podatku dochodowego dla jednostek samorządu terytorialnego. W ramach „Wspieraj lokalnie” jednostki samorządu terytorialnego otrzymują możliwość efektywnej realizacji obowiązku wspierania lokalnych organizacji pozarządowych, a jednocześnie stymulowania swoich przychodów z PIT mieszkańców.

Elbląski samorząd dostrzegając wzrost profesjonalizmu organizacji pozarządowych widzi potrzebę zawierania z organizacjami wieloletnich kontraktów na realizację zadań publicznych oraz dalsze ich przekazywanie organizacjom do realizacji. Jak wspomniano we wstępie niniejszego sprawozdania elbląskie organizacje pozarządowe są największą aktywność przejawiają w sferze pomocy społecznej, ochrony zdrowia, pomocy osobom starszym oraz pomocy osobom niepełnosprawnym. I właśnie na tym polu występuje największa profesjonalizacja działań organizacji pozarządowych. Wspecjalizowane organizacje przejmują od samorządu realizację kluczowych zadań z zakresu pomocy społecznej i nie tylko. I tak elbląskie organizacje w roku 2022 prowadziły na podstawie umów wieloletnich następujące placówki:

1. Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi – prowadzony przez Elbląskie Stowarzyszenie Pomocy Humanitarnej im. Św. Łazarza „Lazarus” z siedzibą w Elblągu przy ul. Skrzydlatej 15 a.
2. Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi (z niepełnosprawnością intelektualną) przy ul. Saperów 14 d – prowadzony przez Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym, Koło w Elblągu z siedzibą przy ul. 1 Maja 1.
3. Dom dla Bezdomnych im. Św. Brata Alberta przy ul. Nowodworskiej 49 – prowadzony przez Stowarzyszenie na rzecz osób bezdomnych i potrzebujących „Od nowa...” w Elblągu z siedzibą przy ul. Nowodworskiej 49.
4. Ośrodek Wsparcia i Interwencji Kryzysowej – Dom dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Cięży – prowadzony przez Diecezję Elbląską.
5. Dom Pomocy Społecznej dla Dzieci Zgromadzenia Sióstr św. Jadwigi przy ul. M. Kasprzaka.

6. Dom Pomocy Społecznej Dla Dzieci i Młodzieży Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi przy ul. gen J. Bema.
7. Prowadzenie punktów Informacji Turystycznej – przez Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Ziemi Elbląskiej

Rozdział III Współpraca Pozafinansowa

Elbląski samorząd oprócz wsparcia finansowego współpracuje z elbląskimi organizacjami przy organizacji spotkań otwartych. W roku 2022 spotkania te ze względu na obostrzenia zostały przez większość elbląskich organizacji wstrzymane. Pracownicy Urzędu Miasta pomagają organizacjom w pozyskiwaniu środków finansowych na realizację zadań publicznych z innych źródeł niż dotacja samorządu. Współpraca elbląskiego samorządu jest realizowana również poprzez wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działalności i współdziałania oraz poprzez tworzenie wspólnych zespołów zadaniowych o charakterze doradczym i inicjatywnym. Ponadto do roku 2022 elbląski samorząd kontynuował wynajem na preferencyjnych warunkach lokali na działalność statutową organizacji. W polityce lokalowej w stosunku do elbląskich organizacji Elbląski samorząd stosuje dla organizacji pozarządowych preferencyjne stawki czynszu lub zwalnia je z odpłatności czynszowych, wymagając jedynie poniesienia kosztów zużytych mediów. Stosowanie tego typu udogodnień finansowych powodowało, iż wpływy do budżetu ZBK za wynajem w roku 2022 były znikome. Ponadto w ramach zadania *Działalność na rzecz wsparcia organizacji pozarządowych w zakresie realizacji działań publicznych* przez 6 dni w tygodniu w siedzibie COP udostępniano nieodpłatnie salę na działalność statutową organizacjom pozarządowym oraz grupom nieformalnym. W sumie z tej usługi skorzystało 20 organizacji.

Oprócz udostępniania pomieszczeń biurowych na działalność statutową elbląski samorząd w roku 2022 udostępniał również klubom obiekty sportowe, w tym dla klubów piłkarskich stadion przy ul. Krakusa oraz boiska przy ul. Agrykola, Skrzydlatej i Moniuszki. Koszt udostępnienia stadionu jak i boisk wyniósł 885.642,50 zł. Rozkład kosztów pomiędzy elbląskimi klubami piłkarskimi przedstawiają poniższe tabele:

ZKS „Olimpia Elbląg”

Lp.	Obiekt	Koszt roczny
1.	Boisko główne, ul. Agrykola	440 435,00 zł
2.	Boisko ul. Skrzydłata - ze sztuczną nawierzchnią, - z naturalną nawierzchnią	
3.	Mecze - boisko główne, ul. Agrykola	
4.	Mecze - boisko, ul. Skrzydłata	

MMKS „Concordia”

Lp.	Obiekt	Koszt roczny
1.	Boisko, ul. Skrzydlata - ze sztuczną nawierzchnią (juniorzy) - ze sztuczną nawierzchnią (seniorzy) - z naturalną nawierzchnią (juniorzy) - z naturalną nawierzchnią (seniorzy)	445 207,50 zł
2.	Stadion sportowy, ul. Krakusa - seniorzy - juniorzy	

Jak już wspomniano, w ramach współpracy pozafinansowej samorząd Miasta Elbląga w roku 2022 włączył się po raz kolejny w organizację kampanii 1%, która od kilku lat jest jedną z form promocji elbląskich organizacji posiadających status pożytku publicznego i ma na celu zachęcanie mieszkańców Elbląga do przekazywania 1% podatku dochodowego na rzecz tych podmiotów. Z satysfakcją należy nadmienić, iż kampania 1%, do której Elbląg włączył się niemal od jej początku, z każdym rokiem jest coraz bardziej popularna i zauważalna nie tylko w naszym mieście, ale także w całym kraju. Poza promocją samego 1% m.in. na portalach społecznościowych na stronie Urzędu Miejskiego, o czym wspomniano wyżej, dzięki współpracy z Instytutem Wsparcia Organizacji Pozarządowych oraz Firmą PITAX.PL Łatwe Podatki uruchomiono internetowy program do rozliczania PIT-ów.

Mówiąc o promocji III Sektora należy wspomnieć o udziale elbląskiego samorządu w organizacji Forum Inicjatyw Pozarządowych, święta wszystkich organizacji, na którym to organizacje mogą pokazać swój potencjał i dorobek mieszkańcom Elbląga oraz Dorocznej Konferencji Plenarnej Elbląskich Organizacji Pozarządowych.

Pisząc o współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi należy zaznaczyć aktywność organizacji na polu bezpieczeństwa i porządku publicznego. Na terenie Elbląga od roku 1999 realizowany jest Program Bezpieczny Elbląg, którego zapisy realizują w swych działaniach m.in. Departamenty Urzędu Miejskiego, Policja, Straż Pożarna, Elbląskie Centrum Usług Społecznych, zarządcy budynków oraz elbląskie organizacje pozarządowe działające w szeroko rozumianym zakresie bezpieczeństwa i porządku publicznego. Prowadzone przez organizacje akcje wraz z realizatorami Programu Bezpieczny Elbląg przyczyniają się znacznie do wzrostu poczucia bezpieczeństwa mieszkańców miasta, jak również podnoszenia świadomości elblążan na temat potencjalnych zagrożeń. Ponadto, realizacja zapisów wyżej wymienionego Programu wpływa znacząco na pogłębienie współpracy pomiędzy jednostkami bezpośrednio realizującymi zadania Programu a organizacjami pozarządowymi należy tu wymienić m.in. różnego rodzaju partnerstwa

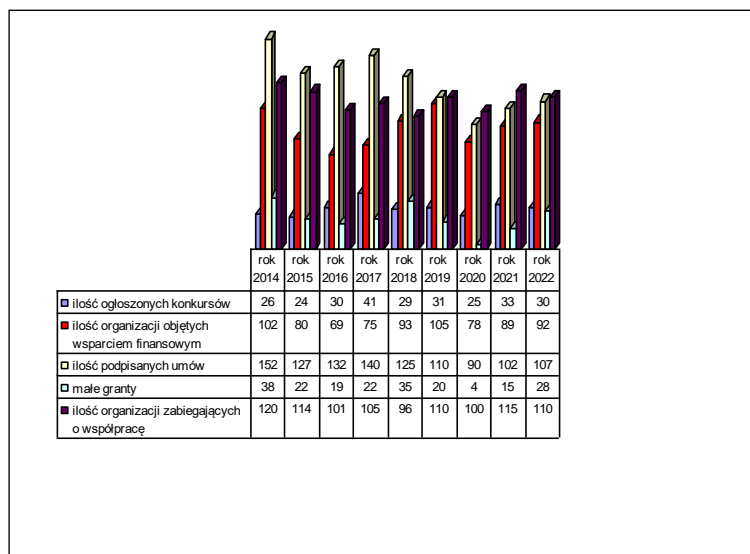
i współdziałania pomiędzy Komendą Miejską Policji a organizacjami. Wykonawcy Programu do dnia dzisiejszego zrealizowali wiele przedsięwzięć. Przedsięwzięcia te prowadzono w trzech głównych kierunkach działania:

- ❖ Szeroko pojętego bezpieczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem bezpieczeństwa ruchu drogowego.
- ❖ Pracy z dziećmi i młodzieżą.
- ❖ Popularyzacji Programu Bezpieczny Elbląg wśród mieszkańców Elbląga.

Rozdział IV Podsumowanie

System współpracy to oczywiście znacznie więcej niż opisany wyżej Roczny program współpracy przyjmowany na podstawie Ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. To trwale wkomponowanie organizacji w strukturę działań samorządu oraz dobra praktyka współpracy. System współpracy to również szereg działań organizacji pozarządowych, które poprzez swą aktywność wspierają wszelkiego rodzaju pomysły samorządu, to także działania, które pokazują, iż młodzież, przedsiębiorcy i mieszkańcy Elbląga otwarci są na wszelkiego rodzaju zachowania społeczne mające między innymi na celu wsparcie i pomoc dzieciom, instytucjom oraz osobom potrzebującym.

Porównując działania realizowane przez sektor pozarządowy w roku 2022 z rokiem 2021

należy stwierdzić, iż zdarzenia takie jak od okresu pandemii COVID 19 czy wojna na terenie Ukrainy konsolidują elbląski sektor pozarządowy, który „rywalizuje” w działaniach i pomysłach na rzecz potrzebujących.

Reasumując, należy stwierdzić, że zawarte w Rocznym programie współpracy na rok 2022 działania, zarówno finansowe jak i pozafinansowe pomimo trudnego okresu związanego z obostrzeniami wiążącymi się z sytuacją epidemiologiczną, jak i napływem uchodźców zostały zrealizowane.

Rysunek 2 Porównanie aktywności organizacji w latach 2014-2022